

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Redakcja i Administracja:
Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.
Dzienny—10-06.
Telefony Redakcji: nocny — 4-04.

Konto w P. K. O. 66999.
Filje: w Łomży, Wołkowysku,
Grodnie i Suwałkach.

Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 14-15;
telefon № 10-06 dodatkowy.
Administracja czynna od godziny 9-15 od 17-20.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Oblicze polityczne Niemiec w przededniu nawiązania stosunków gospodarczych z Polską.

Popięcioletnie blisko wojnie celniej jesteśmy obecnie w przededniu nawiązania stosunków gospodarczych z Niemcami. W ciągu tych pięciu lat zaszły w politycznej strukturze republikańskich Niemiec wielkie zmiany, wzmocniły się i wzrosły w siłę ideologie, zdawałoby się, zupełnie przeciwnie, tak że stoimy dzisiaj wobec innego zupełnie kontrahenta, niż byli nim Niemcy w roku 1925-tym.

U podstaw przeobrażeń politycznych tkwią zmiany natury gospodarczej. Po wielkim załamaniu się życia gospodarczego w okresie inflacji w Niemczech i okupacji Rury, postawili Niemcy wszystko na karte racjonalizacji, którą też w ciągu kilku lat przeprowadzili od a do zeta. Okres ten można uważać jako zakończonej i przynależącej, iż nie zlikwidował on powojennych trudności gospodarczych, są one dzisiaj większe, niż były przed laty kilku. Dóść wspomnieć, iż liczba puszkujących pracy wynosiła w styczniu b. roku 3 miliony 400 tysięcy osób, liczba bezrobotnych pobierających zasiłki wynosiła w tym samym czasie 2 i pół miliona osób. Racjonalizacja okazała się niewystarczającym środkiem likwidacji wielkiego kryzysu gospodarczego, następuje przeto obecnie zwrot od ekonomii do polityki. Oto podłoże, na którym wstają w siłę dwa skrajne obozy: hitlerowcy i komuniści, które, jak wiadomo, uznają prym polityki nad ekonomią.

Sztandarem, pod którym skupia się cały oboz prawicy w Niemczech, było do niedawna hasło restauracji monarchii, przewrót tronu Hohenzollernom. Uosobieniem tego obozu był Hindenburg, kandydat partii niemiecko-narodowej, będącej ośrodkiem koncentracyjnym obozu mieszczańskiego. Dzisiaj hasło to nie ma żadnej prawie siły atrakcyjnej, chyba wśród nielicznych generałów exkaisera. Megleby one naraziły Niemcy na konflikt z całym światem. Partja niemiecko-narodowa, utraciwszy swą siłę atrakcyjną, nie mogła sprostać konkurencji narodowych-socjalistów, którzy wprowadzili także wypowiedzieli się przeciwko traktatowi wersalskiemu (akcja Hugenerberga przeciwko planowi Younga), ale kładą nacisk raczej na konieczność obalenia demokracji („marsz na Berlin“) i zaprowadzenia nowego ustroju faszystowskich Włoch. Pierwszą próbą w tym kierunku była akcja Schachta, b. prezesa Banku Rzeszy, przeciwko ministrowi skarbu Hilferdingowi.

Stosunek niemiecko-narodowych

Niemcy i Litwa Litwa musi nawiązać komunikację z Polską

Warszawa, 12.4. (tel. wł.) Z tułtejszych kół dyplomatycznych dowiaduje się korespondent „J. Kurj. Codz.“ że rokowania niemiecko-litewskie w sprawie urzędników niemieckich w Kłajpedzie zostały zerwane. Prowadzący negocjacje ze strony niemieckiej, tajny radca Schack, powrócił do Berlina.

Przyczyny zerwania rokowań dostrzekać się należy w następującym sensacyjnym incydencie, który w wysokim stopniu interesuje Polskę.

W czasie ostatniej wizyty Zaunissa w Berlinie usiłował on wpłynąć na ministra Curtiusa w tym kierunku, ażeby na najbliższej sesji Rady Ligi Narodów Niemcy głosowali przeciwko przyjęciu sprawozdania komisji tranzytowej w sprawie otwarcia tranzytu

z Polski przez Litwę do państw Bałtyckich.

Raport komisji wypadł bardzo niekorzystnie dla litwy i nakazuje rządowi litewskiemu otwarcie granicy polsko litewskiej dla ruchu kolejowego z Polski.

Minister Curtius odmówił wówczas jakiegokolwiek wtrącania się Niemiec, jako członka Rady Ligi Narodów, do tej sprawy.

W dalszym ciągu petraktyki rząd niemiecki podtrzymywał swe stanowisko, wobec tego rząd Litwy nie tylko, że nie ustąpił w sprawie petraktyki kłajpedzkiej, ale nawet zapowiedział zaostrezenie kursu litewskiego w mniejszościowych szkołach niemieckich na Litwie. To doprowadziło ostatecznie do zerwania rokowań.

W angielskim przemyśle bawełnianym

London, 12. IV. (tel. wł.) W okręgu bawełnianym Bradford wybuchł częściowy strajk robotników z powodu odmówienia podwyżki zarobków.

We czwartek wieczorem przyszło do zająć między strajkującymi i policją. Liczą się z wybuchem strajku generalnego w angielskim przemyśle bawełnianym.

London, 12. IV. (tel. wł.) Zatarę zarobkowy w przemyśle włókienniczym przybrał na sile. Stanoło 1200 fabryk. Pracę porzuciło 100.000 robotników, do których dziś lub jutro przylączy się dalsze 50.000. Z powodu tego iż przedstawiciele przemysłu tekstylnego odmówili udziału w wspólnej konferencji z przedstawicielami robotników, niema widoków na szybkie zlikwidowanie konfliktu.

Arabowie i Żydzi w Palestynie

groźba nowych zaburzeń

Jerozolima, 12. VI. (tel. wł.) W związku z nadchodzącymi świętami arabskimi t. zw. Nobi-Musa rośnie obawa nowych gwałtownych wykróceń antyżydowskich. Władze angielskie wydały daleko idące zarządzenia. Na ulicach Jerozolimy bawią się oddziały karabinów maszynowych, silne strażnice ustawiono przy bramach Damasceńskiej i Jafejskiej.

Szerzy się agitacja podobna do protestacyjnego marszu Hindusów Gandhiego, a mianowicie w toku jest organizacja demonstracyjnego pochodu Arabów przez Palestynę, co ma rozpocząć się w poniedziałek przyszłego tygodnia.

Naczelnym hasłem jest bezwzględny bojkot żydów przez Arabów, w szczególności zaś propaganda nie sprzedawania im ziemi.

Wśród ludności żydowskiej w Palestynie panuje silne zaniepokojenie

Ostatnie krwawe dni palestyńskie wykazały do czego zdolny jest sfanatyzowany tłum Arabów, broniący się przed przybyziami Ekcsecy oczekiwane jako przygotowywane na okres specjalnego podniecenia, wywołanego świętami, mogą przybrać rozmiary jeszcze groźniejsze i tem się tłumaczą energiczne zarządzenia władz angielskich.

Poszukuje się od zaraz 2-3 pokoi w kuchnia, może być na przedmieściach miasta (Baranowicka Szosa ul. Wiejska, Piaski, Zwierzyniec), względnie w samym mieście. Łaskawe zgłoszenia: B. Herman, st. wachm. ul. Lipowa 54, lub w Administracji „Głosu Obywatela“, Rynek Kościuszki 9. 329

PRENUMERUJ CIE „GŁOS OBYWATELA“

Udział państwa i samorządów w elektrowniach zagranicą.

W związku z zamierzeniami elektryfikacji Polski drogą udzielenia koncesji obcemu kapitałowi, warto przytoczyć szczegóły, dotyczące przynależności „energii elektrycznej“ zagranicą.

Oto w Niemczech największa elektrownia Reńska-Westfalska o mocy 500.000 KW (tyle co cała Polska bez Śląska) należy w 80 proc. do państwa i samorządów. „Electro“ o mocy 400 tys. KW należy w całości do państwa.

W Szwecji państwo ma w swym ręku jedną trzecią siły elektrycznej, w Szwajcarii rząd i samorzady 54 proc., nawet w Anglii 64 proc. należy do samorządów.

Związek Organizacji Wikliniarsko-Koszykarskich

Jak się dowiadujemy, został opracowany i niebawem będzie przedstawiony do zatwierdzenia władzom, statut rady naczelnej organizacji wikliniarskich i koszykarskich. Nowa ta organizacja ma na celu ujęcie całokształtu zagadnień, związanych z uprawą i sprzedażą jej zagranicą oraz z handlem wyrobami koszykarskimi. Jednym z pierwszych kroków nowej organizacji będzie urządzenie w Puławach kursów dla plantatorów wikliny oraz dla plantatorów wikliny oraz dla instruktorów i delegatów samikłków, a wreszcie wystawy wikliniarsko-koszykarskiej, która ma odbyć się w Warszawie w końcu lata.

Do P.T. Prenumeratorów

Prosimy o uregulowanie do dnia 15 kwietnia zaległej prenumeraty, w przeciwnym razie będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłanie „Głosu Obywatela“.

ADMINISTRACJA.

nięcia Polski od morza (kurytarz gdański) od tródel naszej siły przemysłowej (Górny Śląsk).

PIERWSZY POLSKI FILM DŹWIĘKOWO-SPIEWNY I MÓWIONY

Moralność Pani Dulskiej

GRAJĄ MÓWIĄ I SPIEWAJĄ:

Dola Lipińska, Maria Flanowa, Zofja Batycka, Tadeusz Wesolowski, Ludwik Fritache, Lubioz-Lisowski, Adolf Dymasz i inni.

Pocz. o godz. 4, 6, 8 i 10. Ceny miejsc od 2 Zł.

Dzisiaj w kine „APOLLO“

Z DNIA I NOCY...

Znowu nadprogramowa wychowanka

Obok domu № 15 przy ulicy Czeszowskiej zostało podrucone 2 tygodniowe niemowlę płci żeńskiej.
Matki szuka policja, a nadprogramową wychowankę przyjęła ochronka miejska.

Ach ta, wiosna

Panna Alfreda U., czując się uszkodzona cielesnie przez p. Łukaszewskiego Konstantego (ulica Fabryczna 115) oskarżyła pełnego temperamentu kawalera w Komisarzyce.
Zrozpaczony młodzian nie wie co z sobą teraz peścić: oltarz lub paka.

NA FRONCIE WALKI Z NIECHLUJSTWEM I NIESZANOWANIEM PRZEPISÓW

Siedemdziesiąt trzy protokoły zrobiła przez dwie ostatnie doby policja. Z tego 24 za nieprzestrzeganie przepisów o handlu, 23 na brudasów, 5 na pijusów, 5 na wesolych szoferów, reszta—różni.
Doraźnie ukarano grzywnami pięćdziesięć 54 osoby.

St. Wodzyński

PRACOWNIA KAPELUSZY
Białystok, Sienkiewicza 47.

Polecna na sezon wiosenny kapelusze damskie, według modali najspieszszych firm w Warszawie.

OD ADMINISTRACJI.

Do P. T. Kupców i Przemysłowców!

Przyjmujemy już OGŁOSZENIA FIRM DO SPECJALNEGO NUMERU ŚWIĄTECZNEGO, oraz na SEZON WIOSENNY. Poważnym firmom dogodny w spłaceniu rabat od cen normalnych.

OGŁOSZENIE

202-2

Urząd Wojewódzki — Dyr. Rob. Publ. w Białymstoku zawiadamia, że w dniu 24 kwietnia 1930 roku o godz. 12 rano w garażu Dyrekcji przy ul. Mickiewicza 1 odbędzie się publiczna sprzedaż przez licytację: 6 samochodów ciężarowych, 7 samochodów osobowych i 1 prasy do słana.

Wszelkich informacjach tyczących się warunków licytacji udziela Dyrekcja Robót Publicznych w Białymstoku. Przedmioty przeznaczone do sprzedaży oglądać można w garażu Dyrekcji Robót Publicznych w godzinach od godz. 10 do 13-ej codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

PAŃSTWOWY MONOPOL SPIRYTUSOWY

WÓDKI CZYSTE

w butelkach pojem.	L. 1/1	1/2	1/4
	— cena złotych —		
Z WYKŁA	40%	5,45	2,80 1,45
	45%	6,00	3,05 1,60
WYBOROWA	40%	6,25	3,15 1,65
	45%	6,90	3,50 1,80
LUKSUSOWA 45%	L. 1/1	— zł. 9,40 L. 1/2 — zł. 4,80	
	L. 1/4	— 7,00	

335-3

Stała rubryka

Pani Karczewskiej Helenie (ul. Traugutta 2) po złamaniu zamka od piwnicy skradziony artykuły spożywcze.

— P. Makarewicz Jadwidze (ul. Sienkiewicza 138) skradziono z kurnika drób.

— To samo spotkało p. Zaborowską Martę (ulica Kijowska 23) której skradziono 7 kur. Złodziejasków, wracających z kradzieży o 3 rano, spłoszył na ulicy Odejskiej posterunek Litwińczuk. Widząc policjanta, rabusie drobiu porzucili worek z kurami i uciekli.

— Z przed domu przy ul. Białostoczek 7 skradziono nocy wczorajszej wóz własności Szymanika Wincentego.

— Golebiowskiej Eugenji z majątku Józefowo, która będąc w rzeźni miejskiej, pozostawiła na wozie koc wartości 50 zł., złodzieje kec ten zabrali.

— P. Giutrowi Robertowi (ulica Sienkiewicza 37) skradziono z lodówki mięso wartości 50 złotych.

POPIERAJCIE L.O.P.P.

POPIERAJMY PRZEMYSŁ KRAJOWY, kupując wyroby mączne: makarony, muszle, fajki i t. p.

Firmy „Italia”

BIAŁYSTOK, ul. Rożańska 9. Tel. 2-17.

DO SPRZEDANIA 2 domy mieszkalne nowe z placem i inne zabudowania przy ul. Mickiewicza 9. Dowiedzieć się u właściciela.

Radjo-program Warszawa 1411, 7 m

Niedziela 13-IV.
10.15. Nabełżeństwo z Katedry Pozn. 11.58—12.10. Sygnał czasu. 12.10. Poranek symf. z Filh. 14.00. „Uprawa okopowców” wygl. p. C. Pomianowski. 14.20. Lwowski pieśni ludowe w ukl. i wyk. artyści lud. Jana Żulmy. 14.30. „Lad — porządek w obejściu gospodarskiem”, wygl. inż. W. Chmielecki. 14.50. Pieśni ludowe — p. J. Żulma. 15.00. „Co słychać, o czym wiedzieć trzeba”, wygl. dyr. S. Modzecki. 15.20. Koncert z Filh. Warsz. 17.00. „O oświadczeniach, które wędrują po świecie” — opowie prof. St. Sumiński. 17.20. „O podróży przez Rosję i Mandżurję do Japonii” — opowie p. Piesiakówna. 17.40. Koncert Reprezent. Ork. F. P. 19.00. Rozmaitości 19.25. Feljton p. t. „Dawne szlaki”. 19.58—20.08. Sygnał czasu. 20.00. Kwadrans liter. J. Brzeczewski — „Horror”. 20.15. Koncert popuł. 22.15. Komunikaty.

Poniedziałek 14-IV.

11.58—12.05. Sygnał czasu. 12.10—13.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meter. 14.40. Kom. gospodarczy. 15.00. Przegląd komunikacyjny. 15.15. Odczyt z cyklu wykł. dla maturalistów szkół średn. p. t. „Reformy Ludwika XIV. (Dział „Historja”) — wygl. prof. Z. Dentar. 15.35. Odczyt cyklu wykł. dla maturalistów szkół średn. p. t. „Konstytucja polska” (Dział „Historja”) — wygl. prof. H. Meślicki. 16.15. Program dla dzieci P. W. Tatarskiwicz omów. „Listy dla dzieci”. — 16.50—17.15. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Lekcja języka francuskiego. Lektor L. Rągulin. 17.45. Muzyka lekka z „Gastronomii”. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Skrzynka poczt. roln. koresp. bieżąca omówi inż. W. Tarkowski. Giełda roln. 19.35. Pogawędki techniczne „O aparatach i znaczeniach jednolamplowych z lampą „dwusiatkową” wygl. p. Maniawicz, kier. Laborat. techn. P. R. 19.40—19.50. Kom. PAT. 19.55—20.00. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. Program na dzień nast. 20.05. Odczyt z Poznania. 20.30. Operetka „Polska Krew” Ostara Niezbala. 20.00. Feljton H. Stycza-Naglewa „Munja z wioły Saint-Michel”. 22.15. Kom. meter. poln., sport. 22.25. „Ostatnia Fala” — wygl. red. Jan Pietrowski. 22.35. Komunikaty PAT.

Zakład krawiecki M. MALINOWSKIEGO Białystok, Lipowa 16.

Modele na sezon wiosenny 1930 r.

„MODERN”

DZIS

Początek: 6,30 8,30, 10,30

Artydzielo, jakiego jeszcze nie oglądał świat

ZAGŁADA od WSCHODU

Wielki dramat na tle czarownej pieśni miłosnej dwojga bohaterów
W rolach głównych:

BENITE HUME — JAMES THOMAS

Porywająca akcja katalizmu dziejowego, który grozi zagładą światu.

Atak gazów trujących — Intryga wschodnich prowokatorów.

Dr. J. WALEWSKI

ChOROBY weneryczne, skórne i moczopłciowe
Przyjmuje rano i od 4—8 w. Kobiety 4—5 pp. W niedziele i święta od 4—6 pp.
ul. Sienkiewicza 14 m. 3 Telefon 9-40

Hotel Polski

WARSZAWA

Długa 29. Tel. 74 i 428-64
(międzymiastowy), odrestaurowany, woda bieżąca, zimna i ciepła w każdym pokoju, wanny. Ceny przystępne. Restauracja na miejscu.

Kino „POLONJA”

DZIS

ZDRADA

Akcja rozgrywa się w Malopolsce na tle ostatniej zawieruchy wojennej!
Miłość córki rabina do oficera austriackiego

W rolach głównych:

Vivian Gibson
Alfons Fryland

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domów, lub przesyłką pocztową — 4 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów wysokości przed tekstem,—70 gr; za tekstem—25 gr; kronika reklamowa, komunikaty—1 zł, za wiersz redakcyjny; drobne—20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne—50 proc. drożej; z zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy 50 proc. taniej.
Układ ogłoszeń przed tekstem 4° lamowy, za tekstem 8° lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: Wojewódzkie T-wo Lechja.

Drukarnia A. ZBARA, Białystok.

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Faranowski.